

Yıl/Year: 2021
Cilt/Vol: 3
Sayı/Num: 6
Yaz/Summer

ISophos: Uluslararası Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi

ISophos: International Journal of Information,
Technology and Philosophy

ISSN: 2651-463X

ISophos: Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi

Editör

Şevki IŞIKLI / Marmara Üniversitesi

ISophos Yayın Kurulu

Şevki IŞIKLI / Marmara Üniversitesi

Özhan TINGÖY / Marmara Üniversitesi

Haldun NARMANLIOĞLU / Marmara Üniversitesi

Aysel DEMİR / Kırıkkale Üniversitesi

Sekreteryaya

Alaattin ASLAN / Marmara Üniversitesi

Mert KÜÇÜKVARDAR / Marmara Üniversitesi

Tashih / Düzelti

Duygu AYDEMİR / Elif AKÇAY

Web Sayfası Yöneticisi

Mahir Fatih Ünal / Marmara Üniversitesi

Kapak ve İç Tasarım

Abdulkadir Büyükbingöl / Marmara Üniversitesi

İletişim Adresi

Küçüksu Mah. Yalın Sok. No: 1-1A Üsküdar\İstanbul

iletisim@isophos.org

ISOPHOS DANIŞMA KURULU

Şeyki IŞIKLI
Marmara Üniversitesi

Özhan TINGÖY
Marmara Üniversitesi

Ahmet Zeki ÜNAL
Bursa Teknik Üniversitesi

Celal YEŞİLÇAYIR
Gümüşhane Üniversitesi

Aysel DEMİR
Kırıkkale Üniversitesi

Haldun NARMANLIOĞLU
Marmara Üniversitesi

Ali ÖZCAN
Gümüşhane Üniversitesi

Vedat ÇAKIR
Selçuk Üniversitesi

Ebru DEMİR
Milli Eğitim Bakanlığı

Sırrı DÜĞER
Yalova Üniversitesi

Naci İSPİR
Atatürk Üniversitesi

Mustafa Sami MENCET
Akdeniz Üniversitesi

Lala JABBAROVA
Bakü Devlet Üniversitesi

John NAISBITT
Megatrend Üniversitesi

Walter PFANNKUCHE
Kassel Üniversitesi

Yusuf YURDİGÜL
Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi

Recai AYDIN
Uluslararası Saraybosna Üniversitesi

Nikos PANAYOTOPOULOS
National and Kapodistrian University of Athens

6. SAYI HAKEMLERİ

Abdulkadir BÜYÜKBİNGÖL
Marmara Üniversitesi

Ahmet DAĞ
Uludağ Üniversitesi

Ali ÖZTÜRK
Alaattin Keykubat Üniversitesi

Atik ARSLAN
Gaziantep Üniversitesi

Aysel DEMİR
Kırıkkale Üniversitesi

Celal YEŞİLÇAYIR
Gümüşhane Üniversitesi

Haldun NARMANLIOĞLU
Marmara Üniversitesi

Mert KÜÇÜKVARDAR
Marmara Üniversitesi

Ramazan ÇELİK
Trakya Üniversitesi

Serkan BAYRAKÇI
Marmara Üniversitesi

Şevki IŞIKLI
Marmara Üniversitesi

Sertaç DALGALIDERE
Trakya Üniversitesi

Taner AYAZ
Marmara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

İnternet ve Sosyal Medyanın Toplumsal Hareketlere Etkisi: Yeni Toplumsal Hareketler ve Dijital Aktivizm

Celal ASLAN 1-14

Dijitalleşmenin Yan Etkilerinden Biri: Siber Zorbalık Üzerine Bir İçerik Analizi

Bahar ÖZAKSOY15-38

Sanal İlişkiler Bağlamında Siber Flört

Mustafa ÇEĞİNDİR39-53

TikTok'taki İçerik Üretim Biçimlerinin ve Bağışların Kültürel Değişime Etkisi

Volkan ERKAN55-65

Dijital Çağda Kimlik ve Gerçeklik: Twitter'da Parodi Hesaplar

Hatice SARIYAR & Özhan TINGÖY67-82

Yunus Emre Bağlamında Türk Dili Felsefesi ve Türkçe Felsefenin Koşulları

Şevki IŞIKLI83-105

EDİTÖRÜN NOTU

ISophos Dergisi 6. sayısında, dijitalleşme ve teknolojikleşmeyi sosyolojik ve psikolojik bağlamda ele alan 6 (altı) adet araştırma makalesini sizlerle paylaşmaktadır. Dergimizin takip izini sürdüğü çok boyutlu **teknolojik etki** bu sayıda toplumsal hareketler, dijital kimlikler, kişiler arası ilişkiler ve sosyal yardımlaşma açısından görünür hale getirilmektedir. Ayrıca bilişim, teknoloji ve felsefe dergisi olan ISophos'ta ilk kez salt bir felsefe makalesi de yer almaktadır. Böylece teknoloji ve felsefeyi birlikte okuma zevki sunmaktadır.

Celal Aslan, "İnternet ve Sosyal Medyanın Toplumsal Hareketlere Etkisi: Yeni Toplumsal Hareketler ve Dijital Aktivizm" başlıklı araştırmasında, 21. yüzyılın başlangıcına damgasını vuran yeni toplumsal hareketlerin ortak noktalarını ortaya koymakta ve bu hareketlerin yeni iletişim teknolojileriyle ilişkisini incelemektedir. Bu doğrultuda bir bütün olarak ele alınan yeni toplumsal hareketlerin geleneksel toplumsal hareketlerden hangi noktalarda farklılaştığı tespit edilmekte ve toplumsal hareketlerin yeni iletişim teknolojileriyle ilişkisi irdelenmektedir. Aslan'a göre, dijitalleşme ve sosyal medya, her şeyi dönüştürdüğü gibi toplumsal hareketleri de dijitalize etmektedir.

Bahar Özaksoy, "Dijitalleşmenin Yan Etkilerinden Biri: Siber Zorbalık Üzerine Bir İçerik Analizi" başlıklı araştırmasında, siber zorbalığın nedenleri, görünümleri ve sonuçlarını, Türkçe makaleler üzerine yaptığı içerik analizi tekniği ile tespit etmektedir. Böylece hem siber zorbalığın önlenmesi, hem siber mağdurların rehabilitasyonu hem de siber zorbaları tanımayı kolaylaştıracak verilere ulaşmaktadır. Özaksoy'a göre siber zorbalık, ergenler üzerinde ciddi psikolojik etkiler bırakmaktadır.

Mustafa Çeğindir, "Sanal İlişkiler Bağlamında Siber Flört" adlı çalışmasında, siber alemin sunduğu imkanların flört etme durumu üzerindeki etkisini ele almaktadır. Çeğindir'e göre dijital ortamlardaki koşullar flört eylemini siber filört olarak gerçekleştirmek için elverişli bir ortam sunmaktadır. Bu sebeplerden ötürü flört ilişkisi günümüzde fiziki alandan uzaklaşarak sanal alanlarda daha çok gerçekleştirilen bir ilişki biçimi haline gelmiş durumdadır.

Volkan Erkan, "TikTok'taki İçerik Üretim Biçimlerinin ve Bağışların Kültürel Değişime Etkisi"ni incelediği çalışmasında, TikTok kullanıcılarının içerik üretme ve bağış yapma motivasyonlarını, kullanıcıların profilleri bağlamında olmak üzere Goffman'ın dramaturjik içerik analiz yöntemiyle incelenmektedir. Erkan'a göre, bağış yapma nedenleri arasında görünür olma isteği ilk sırada yer almaktadır. Öte yandan sosyal değişim bağlamında, internete ve içerik üretim araçlarına erişimin kolaylaşmasıyla birlikte merkez - çevre karşılığında çevre olarak nitelendirilen kullanıcıların benliklerini sunmak için bazı fırsatlar elde etmektedir.

Hatice Sarıyar ve Özhan Tıngöy, "Dijital Çağda Kimlik ve Gerçeklik: Twitter'da Parodi Hesaplar" başlıklı araştırmalarında, dijitalleşmeyle birlikte gerçekliğinden şüphe duyulmaya başlanan akışkan kimlik meselesini ele almaktadırlar. Araştırmacıların, sanal ağlarda kimliklenme halini ve gerçekliğin manipülasyonu Twitter parodi hesapları üzerinden inceledikleri, inceleme sonucunda kimliğin muğlaklaşarak akışkan bir hale dönüştüğü yargısına ulaştıkları görülmektedir.

Şevki Işıklı, "Yunus Emre Bağlamında Türk Dili Felsefesi ve Türkçe Felsefenin Koşulları" başlıklı felsefi çalışmasında, Türkçenin bilim ve felsefe dili haline gelmesini engelleyen veya geciktiren sosyal, tarihsel ve dilbilimsel koşulları açığa çıkarmaya ve tasvir etmeye çalışmaktadır. Işıklı'ya göre Türkçenin yapısal sorunlarından başında yabancı sözcüklerin etkisine açıklık, sentaks açısından özne-yüklem ayrımı, "-dır" kopulasının sabitleyici etkisi, yüklemelerin sondan eklemeli yapısı ve eylem odaklılık gelmektedir. Bunları; göçer-sosyoloji, sosyal sınıfların dilsel farklılaşması, İslamlaşma ve Batılılaşma ile terimleştirmede kaynak seçimine dair politik tercihler, çeviri yoluyla felsefe öğretimi politikaları, dilde sadeleşme, Öz Türkçeleşme, Arapçalaşma, İngilizceleşme teşebbüsleri ile kusurlu yerleşik yazma alışkanlıkları gibi sosyolojik koşulları takip etmektedir. Işıklı'ya göre Yunus Emre'nin yalın şiirleri, bu sorunlara karşı Türkçenin öz potansiyelini harekete geçirmiş, Türk dilini yetkinliğini tek başına temsil etme gücüne sahip olmuştur. Yunus'un şiirleri, Anadolu bilgeliğine dair felsefeye ziyadesiyle açık çok sayıda motif, tasvir ve unsur içermektedir. Felsefeciler, şiirlerdeki bu fikirleri felsefeye taşıyabilir, sezgi ve kavrayış gücü veren eski sözcükleri tekrar canlandırabilirler, yeni Öz Türkçe sözcükleri daha sık kullanarak onları güçlendirebilirler.

ISophos, hayata bilimsellik katar, bilimi hayata katar. İyi okumalar.

Doç. Dr. Şevki IŞIKLI

